

Má smysl být k druhému ohleduplný a laskavý?

Co to vlastně znamená, když o někom řekneme, že je ohleduplný či laskavý? Můžeme předpokládat, že ohleduplný bude znamenat, že je plný ohledů, ale určitě to nebudou ohledy, jako když třeba potkáme někde někoho, kdo nás zaujme a my se otočíme a ohlížíme se, až dokud tradičně nenarazíme do sloupu. To spíše má význam větší souvislost s druhým slovem - laskavý. Jsou to tedy ohledy, ve kterých se snažíme tomu druhému něco ulehčit, pomoci mu, chovat se k němu laskavě.

Všichni si určitě vzpomínáme na situace z mládí, ve kterých nám maminka říkala, že bychom měli být ohleduplní a laskaví. Kupříkladu kdy jsme se vraceli z venku do uklizeného domova se zablácenými botami, a ona nám pak musela ať ústní či ruční domluvou vysvětlit, že je určitě ráda, když se vrátíme v pořádku, ale ty boty bychom mohli příště nechat na chodbě a ne s nimi pobíhat po celém domě. Čili brát ohledy na to, že ten druhý udělal nějakou práci a my bychom si jí měli vážit a ne ji hned doslova pošlapat.

Naopak laskavý by pro nás mělo značit, abychom sami provedli onen pověstný první krok a nečekali, až to někdo udělá za nás. Zde může být dalším příkladem třeba cizí maminka čekající s kočárkem na hromadnou dopravu a rozhlízející se po zastávce, koho si vybrat za "obět", aby jí s tím kočárkem pomohl dovnitř. Nyní můžeme být laskaví my a nabídnout se sami.

Ale nejen maminkám můžeme pomáhat, určitě to jde i tatínkovi. Ovšem když nad něčím sedí, kolem sebe má spoustu nářadí, v každé ruce svírá něco jiného a ještě drží v zubech nějaký drát nebo šroubek a neví co dřív, je otázkou, zda zvolit laskavost a nabídnout mu pomoc, či naopak ohleduplnost a v tichosti vyklidit "bojiště" s vírou ve schopnosti našeho úžasného tatínka zvládnout to sám, protože by nám jinak jistě řekl...

Je jedno důležité pravidlo, tzv. "zlaté pravidlo", které je obsaženo snad ve všech světových náboženstvích. Zlaté pravidlo nám radí – "Co nechceš, aby lidé činili tobě, nečiň ani ty jim." Pokud by se tímto moudrým doporučením řídili všichni lidé, jistě by to na tomto světě vypadalo jinak. V rovině morálních hodnot bychom tak neměli lhát, krást, chovat se špatně vůči druhým lidem, protože potom se nám docela dobře může stát to samé od nich.

S podobným vysvětlením přichází i jedno české přísloví – „Kdo jinému jámu kopá, sám do ní padá.“ Následující ukázka, která se dotýká skoro samé podstaty člověka, je ono klasické záchodové prkénko. Určitě ho pánové zvládnou zvednout, ale vrátit zpět, proč dělat něco navíc? Ale pokud na to zapomenou a jdou si v noci posedět, kontakt s chladným porcelánem dokáže spoustu věcí připomenout.

Toto je však pasivní verze, která nás nabádá nedělat to, co by nám samotným vadilo. Co kdybychom však chtěli být aktivní a naopak udělat něco, co by ostatní potěšilo, nějakou laskavost? Pak se z toho stává "Jak byste chtěli, aby lidé jednali s vámi, tak vy jedněte s nimi". Každého potěší pochvala za odvedenou práci, dobrá rada, ale pokud nikdo nezačne první, nebude od koho je slyšet. Je to docela jednoduché, jestliže chci být sám přijímaný, mé názory akceptovány, potom sám musím začít přijímat, akceptovat názory jiných. Pokud chci být milován, potom sám musím milovat jiné lidi. Pokud chci být pochopen, potom sám musím chápat jiné, atd..

Oním zosobněním tohoto postupu může být Matka Tereza, která celý život pomáhala ostatním a nečekala za to nějakou odměnu. Pomáhala hodně velkému počtu trpících lidí a jediné, co z toho měla, byla radost z pomoci bližním. Uznání a ocenění od ostatních lidí za to, co vykonala, nebylo důvodem, proč to dělala. Jen nečekala, až začne někdo druhý a sama se chopila nelehkého úkolu.

My třeba nemusíme být tak silní jako ona, abychom zvládli pomáhat tolika lidem, ale určitě bychom mohli pomoci alespoň našim nejbližším. A když by nám zbyla ještě troška té síly, nezapomenout na druhé a věřím, že pak i oni pomohou nám. Ovšem ne z povinnosti, ale protože všichni budeme na sebe ohleduplní a laskaví.